

Sosiaali- ja terveystoimikunta

stv@eduskunta.fi

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lausunto sosiaali- ja terveystoimikunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain ja työaikalain 2 ja 19 §:n muuttamisesta HE 14/2025 vp

Sosiaali- ja terveystoimikunta on pyytänyt Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta (Valvira) lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain ja työaikalain 2 ja 19 §:n muuttamisesta HE 14/2025 vp. Lausuntonaan Valvira toteaa seuraavaa:

Valviran näkemyksen mukaan on erittäin hyvä, että hallituksen esityksessä esitetyllä uudella lailla selkeytetään sääntelyä suojelutyön määrittelyn ja käytäntöjen osalta, ja sääntely saatetaan eduskunnan edellyttämälle yleiselle tasolle tapauskohtaisten erillislakien sijaan.

Valvira puolsi aiemmin lausunnossaan 14.9.2022 sosiaali- ja terveystoimikunnalle hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi välttämättömän terveydenhuollon ja kotihoidon turvaamisesta työtaistelun aikana. Valvira tarkasteli asiaa tuolloin ja tarkastelee edelleen asiaa sosiaali- ja terveydenhuollon potilaiden ja asiakkaiden turvallisuuden ja oikeuksien näkökulmasta. Heillä on oikeus kiireellisiin ja välttämättömiin palveluihin siten, että perustuslain 7§:ssä säädetty oikeus elämään ei vaarannu.

Yhdymme eduskunnan, oikeuskanslerin ja useiden lausunnonantajien eri yhteyksissä antamiin näkemyksiin, että edellä mainitun tyyppisten tapauskohtaisten erillislakien sijaan sääntely suojelutyön osalta saatetaan pysyvästi riittävälle tasolle yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen ja kansalaisten hengen ja terveyden turvaamiseksi.

Hallituksen esityksessä on myös mielestämme noudatettu kiitettävästi tarkkarajaisuuden vaatimuksia, ja lakiesityksessä koskien uutta työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain 8 d §:ää on 1 mom 1 kohdassa on hyvin tuotu esille Valviran valvontavastuulle kuuluvien sosiaali- ja terveydenhuollon kriittisten toimintojen varmistaminen.

Lakiesityksen myötä toivottavasti ei enää jatkossa jouduta kiireellisesti tekemään erillislainsäädäntöä tilanteissa, joissa työtaistelu uhkasi yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja, vaan tilanteet pystytään hallitsemaan nyt esitettävän yleislain nojalla.

Valvira toteaa, että luonnollisesti aina toivottavinta on, että työmarkkinaosapuolet pystyvät hyvässä yhteistyössä sopimaan asioista, ja että lakko-oikeus on tärkeä oikeus, mutta että viimesijaisena keinona esitettävässä hallituksen esityksessä esitetyt säädösmuutokset takaavat välttämättömimpien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden.

Ratkaisija: Henriksson Markus Virka-asema: Ylijohtaja Esittelijät: Luomajärvi Jussi, Hallintojohtaja Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asiankäsittelyjärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.
